

Datum:
2026-09-07

Diarienummer:
SCN-2026-00747

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Socialnämnden

Handläggare:
Benjamin Jiglund

Uppsala Stadsmissions ansökan om verksamhetsbidrag för 2027

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** bevilja Uppsala stadsmissions verksamheter Matcentralen och Matmissionen ett ettårigt verksamhetsbidrag, för perioden 1 januari till och med 31 december 2027, och
2. **att** fastställa verksamhetsbidraget till 1,4 miljoner kronor.

Ärendet

Uppsala stadsmission ansöker om verksamhetsbidrag till delar av driften av verksamheten Matcentralen och Matmissionen för ytterligare ett år. Verksamheterna syftar till att hjälpa ekonomiskt hårt ansatta hushåll med livsmedel och andra förbrukningsvaror samt erbjuder möjligheter till arbetsträning för personer som står utanför arbetsmarknaden. Matcentralen är navet i logistiken och tar emot allt funktionellt matsvinn från lokala butiker, grossister och nationella donatorer. Matmissionen är en social matbutik där medlemskap beviljas till personer med en nettoinkomst på max 13 717 kr per månad. Genom medlemskapet kan medlemmar handla till omkring 30 % av ordinarie pris. Kostnaderna för verksamheterna uppgår till drygt 4,3 miljoner kronor varav 1,4 miljoner söks av socialnämnden.

Beredning

Ärendet har beretts av enheten Strategiskt stöd vid socialförvaltningen.

Föredragning

Föreningslivets verksamheter kompletterar den verksamhet nämnden bedriver inom det sociala området.

Ändamål för socialnämndens verksamhetsbidrag

Ändamålet med socialnämndens verksamhetsbidrag är att stödja verksamheter som undanröjer risker för social utsatthet, bidrar till och möjliggör människors inneboende styrkor, främjar egenmakt samt leder till förbättrad folkhälsa. Stärkande, främjande och förebyggande insatser för människor och grupper som behöver stöd och hjälp utifrån sin sociala situation är i fokus.

Vilka kan söka

Socialnämnden fördelar bidrag främst till ideella föreningar. Med föreningar avses främst ideella organisationer och allmännyttiga föreningar. Bidrag kan i undantagsfall ges till stiftelser (icke vinstdrivande) samt ekonomiska föreningar. Nämndens bidrag är selektiva och prioriteringar i bidragshanteringen görs också utifrån kommunens mål och budget, nämndens årliga verksamhetsplan, andra kommunala styrdokument samt avsatt budgetutrymme.

Nämndens krav

- Föreningens verksamhet ska främja grupper och individer med behov av stöd och hjälp utifrån sin sociala situation, där beskriven verksamhet innebär kvalificerat stöd till dessa målgrupper.
- Föreningens verksamhet ska aktivt bidra till och verka för att minska förtryck och våld i samhället, öka engagemang i sociala frågor, påverka grupper och individer att bli integrerade och accepterade i samhället samt verka, för en förbättrad folkhälsa.
- Föreningens verksamhet ska vara till nytta inom nämndens verksamhetsområde och komplettera eller stärka nämndens egen verksamhet.
- Föreningens verksamhet ska harmoniera med nämndens mål och inriktningsdokument.
- Föreningen ska innan bedömning av fortsatt stöd inkomma med en delårs/helårsredovisning av hur stödet använts.

Bedömningskriterier

Bedömning görs utifrån idé, mål och syfte, metod för genomförande samt förväntade effekter. Ansökan bedöms också utifrån hur väl verksamheten svarar mot gällande anvisning om utlyst bidrag.

Vidare bedöms om

- bidragets storlek är rimligt i förhållande till förväntad effekt
- verksamheten har ett innovationsperspektiv
- utrymme finns inom ekonomisk ram.

Hur väl föreningen arbetar med

- tillgänglighet för alla
- likabehandling
- jämställdhet
- inflytande
- delaktighet
- egenmakt
- integration
- mångfald
- barns rättigheter och uppfyllande av barnkonventionen (där det är aktuellt).

Uppsala stadsmissions ansökan

Uppsala Stadsmission ansöker om ett ettårigt verksamhetsbidrag om totalt 1,4 miljoner kronor. Bidraget har för avsikt att täcka delar av de personal-, verksamhets- samt OH-kostnader som verksamheterna står med. Utöver detta planeras att delar av lokalhyran ska täckas med ansökt bidrag. Resterande delar av kostnaderna för verksamheterna ska finansieras med inkomna gåvomedel samt arbetsmarknadsbidrag för de personer som är i arbetsträning, samt försäljningsintäkter från Matmissionens butik. Utöver detta har Uppsala Stadsmission ansökt om drygt 2,1 miljoner kronor från MUCF – Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor för år 2027.

Matcentralen är Uppsala Stadsmissions centrallager för funktionellt livsmedelssvinn. Verksamheten hämtar regelbundet svinn från butiker och grossister och sorterar det. Det som passar för försäljning går till butikshyllorna i Matmissionen. I denna butik kan hushåll med inkomst om 13 717 kr eller lägre kan handla till mycket låga priser efter att de blivit medlemmar.

I samband med införandet av Matmissionen avvecklades Matcentralens matkassar som hushåll med låg inkomst kunde hämta veckovis. Det svinn som inte passar för butik, till exempel mycket kort datum eller stora kollin, går till akutkassar och till leveranser till Stadsmissionens sociala verksamheter som Mikaelsgården, ungdomsverksamheten, familjelägren och julmiddagen.

Matcentralen och Matmissionen är även en plats för arbetsträning. Deltagarna arbetar med lossning, sortering, vägning och skanning för lagstadgad spårbarhet, packning, utdelning och enklare administration. Handledningen följer Uppsala Stadsmissions arbetsträningsmodell, som vilar på egenmakt, trygghet, allians och återhämtning och arbetar strukturerat med närvaro, rutiner och innehåll. Matkassar delas också ut till de arbetstränande som önskar det, eftersom många av dem har en ansträngd ekonomi.

Butiken är också en mötesplats. Personal och arbetstränande möter medlemmarna återkommande och kan tidigt uppmärksamma andra behov och lotsa vidare till socialtjänst, budget- och skuldrådgivning eller Uppsala Stadsmissions övriga verksamheter.

Matmissionen har vissa intäkter från försäljningen men också utgifter för butikens hyra, personal och kylkedja. Matcentralen har inga intäkter alls från sin distribution och är helt beroende av bidrag och insamlade medel.

Delårsuppföljning

Uppsala Stadsmission har inkommit med en delårsredovisning, av vilken det framgår att de har arbetat med verksamheterna inom de ramar som angivits i ansökan för 2026.

Uppsala Stadsmission beskriver att de fortsatt höga livsmedelsprisernas effekt märks av särskilt hos barnfamiljer och pensionärer, vilka är de grupper som ökat mest. Medlemsantalet hos Matmissionen har ökat till 845 hushåll. Verksamheten menar att skillnaden mellan ordinarie pris på marknaden och medlemspris i Matmissionens butik är avgörande för om hushållsekonomin går ihop för medlemmarna.

Uppsala Stadsmission har kommit till slutsatsen att förflyttningen från utdelning av matkassar till försäljning innebär en effektivare distribution av matvarorna genom att den som handlar väljer sina varor själv och att inget går till spillo. Verksamheten når fler hushåll och beskriver att flyktingar, inte minst ukrainare utgör en viktig medlemsgrupp.

Människor söker sig också till butiken för en pratstund och känner personalen vid namn. Den återkommande kontakten gör att även andra behov än mat uppmärksammas och att personalen kan lotsa vidare.

Under året har Matmissionen och Matcentralen i snitt haft åtta deltagare per månad i arbetsträning eller förberedande insatser. Butiksmiljön har tillfört arbetsuppgifter som varumottagning, prismärkning, kassaarbete och kundbemötande, vilket ger meriter som är gångbara inom handel. Arbetsträningen beskrivs som en språngbräda vidare till arbete eller studier.

Förvaltningens bedömning

De verksamheter som Uppsala Stadsmission söker bidrag för gör skillnad för hushåll i social och ekonomisk utsatthet. Verksamheterna har lång erfarenhet av att arbeta med människor med psykisk ohälsa, psykiska funktionsnedsättningar och/eller beroendeproblematik. Stadsmissionens verksamheter är nära anknutna till socialnämndens ansvarsområde.

Uppsala Stadsmission uppfyller såväl Uppsala kommuns krav för godkänd aktör som socialnämndens krav på verksamheten.

Förvaltningen föreslår att Uppsala Stadsmission beviljas ett ettårigt verksamhetsbidrag för år 2027 om 1,4 miljoner kronor.

Barnkonsekvensanalys

Matcentralens verksamhet kan hjälpa enskilda individer såväl som hela familjer i en svår ekonomisk situation, inte minst barnfamiljer. Genom att Matcentralen prioriterar barnfamiljer bedöms nyttan gentemot barn särskilt betydelsefull för barns möjligheter att äta sig mätta. Matcentralen ger även leveranser till sin ungdomsverksamhet, familjeläger och julmiddag. Dessa aktiviteter bedöms som betydelsefulla i många barn och ungas liv.

Ekonomiska konsekvenser

För år 2026 beviljades Uppsala stadsmission 1,2 miljoner kronor i verksamhetsbidrag. Det var en miljon kronor mindre än året innan då Finsnickeriet som senare avvecklades

också omfattades av verksamhetsbidraget. Nu föreslås att Uppsala Stadsmission beviljas 1,4 miljoner kronor till Matcentralen och Matmissionen.

Under 2026 beviljar nämnden cirka 18,8 mnkr till civila samhället genom olika bidrag. Socialnämndens preliminära budget för 2027 beräknas bli cirka 19,5 mnkr men är beroende av kommande beslut i socialnämnden rörande nämndens budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad till 7 september 2026.
- Bilaga 1, Uppsala Stadsmissions ansökan om socialnämndens bidrag till föreningar 2027.

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör